

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਪਰਾਧੀ

ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ

ਪਾਲ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ, - ਜਵਾਬਦਾਰ

1953 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 1299

1954 ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1898 ਦਾ ਐਕਟ V) - ਧਾਰਾਵਾਂ
87, 88 ਅਤੇ 89— ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਘੋਸ਼ਣਾ
ਅਗਸਤ 13 1950 ਨੂੰ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ— ਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਸਕੂਟ
ਦੀ ਗੈਰ ਪਾਲਣਾ ਕੀ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 537 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਤਤਾ ਯੋਗ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 88 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਟੈਚ
ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ— ਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ— ਅਟੈਚਡ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ— ਕੀ ਧਾਰਾ 89, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 561-ਏ ਜਾਂ ਕੋਡ
ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੀਐਸ ਇੱਕ ਕਤਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ
ਭਗੋੜਾ ਸੀ। ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 87 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ 13 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ
ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ 29 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ PS ਨੂੰ
ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸੇ
ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 88 ਅਧੀਨ ਪੀ.ਐਸ. ਦੀ ਚੱਲ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਕਰਕ ਕਰਨ
ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 29 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥੀ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ 12 ਮਾਰਚ, 1951 ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 178-7-0,
ਜਦਕਿ ਉਸਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ 30 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਕਰਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1950, PS 15
ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1952 ਨੂੰ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ
ਬਰੀ ਹੋ ਗਿਆ। PS ਨੇ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕਰਕ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ
ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

(ਪ੍ਰਤੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 29 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਘੋਸ਼ਣਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ PS ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ
ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤੇ
ਦੀ ਧਾਰਾ 87 ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜੋ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ
ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਟੈਚਮੈਂਟ
ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। 88, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਸਿਰਫ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੇ
ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵੈਧ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ

ਧਾਰਾ 87 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਜੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ
ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ (Ik ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਧਾਰਾ 89, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰਕ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ
ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ
ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਕਰਕੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵੇਂ
ਕਿ ਕਰਕੀ ਅਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 87 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੋ ਕਲੇਮੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ

ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 537 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬੈਨਿਯਮਤਾ ਸਮਝਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

(3) ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋ ਸੀਡਿਊਰ ਦੀ ਬਾਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 561-ਏ ਦਾ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਿੱਥੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 87 ਅਤੇ 88 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 439 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਮਹਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ।

ਕਪੂਰ, ਜੇ. (1) ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 87 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਧਾਰਾ 87(3) ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

(2) ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 87 ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਟੈਚ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 89 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(3) ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 561-ਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਚੌੜੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਪੁਨਰ-ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ। *ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਵਾਈ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ* (1), *ਦ ਕਰਾਊਨ ਬਨਾਮ ਮੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ* (2), *ਜਗਦੇਵ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ* (3), *ਰੋਨਾਲਡ ਵੁਡ ਮੈਥਮਸ ਬਨਾਮ ਦ ਸਟੇਟ ਓਜ ਵੈਸਟ ਬੰਗਾਲ* (4), *ਨਜ਼ੀਰ ਅਹਿਮਦ ਬਨਾਮ ਕਿੰਗ ਸਮਰਾਟ* (5), ਅਤੇ *ਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਦ ਕਰਾਊਨ* (6), 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। *ਹੰਸ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ* (7), ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਧਾਰਾ 439 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਕੋਡ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ। ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਮਿਤੀ 31 ਜੂਨਵਰੀ 1953, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਓਜ ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮਿਤੀ 1 ਅਗਸਤ, 1951, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਚੱਲ-ਅਤੇ ਅੰਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਮ.ਐਲ.ਸੇਠੀ

pendent.

ਕੇ.ਐਸ. ਚਾਵਲਾ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, Res* ਲਈ

ਨਿਰਣਾ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 88 ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਕਤਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 87, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ 13 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ 29 ਜੂਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1950. ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਭਾਵ, 13 ਜੂਨ, 1950। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 88, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੱਲ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। 29 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਚੱਲਦਾ ਸਮਾਨ ਅਟੈਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

- (1) ਏ.ਆਰ. 1942 ਲੈਬ. 214
- (2) 32 ਪੀ.ਆਰ. 1919
- (3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 19*8 ਲਾਹ. 151
- (4) 1954 S.C.A. 907
- (5) ਐਲ.ਐਲ.ਆਰ. 17 ਲਾਹ. 629
- (6) I.L.R. 10 Lah. 1
- (7) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1934 ਲਾਹ. 987

12 ਮਾਰਚ 1951 ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਗਏ ਸਨ। 178-7-0 ਜਦਕਿ ਉਸਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ 30 ਅਗਸਤ, 1950 ਨੂੰ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਕੁਰਕੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਰ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1952 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 21 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 89, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਬੂਤ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ con

Pal Singh
v.
The State

Bishan Narain
J.

ਅਟੈਚ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 89, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਵਿਚ ਦਰਜ ਮੁਕੱਦਮੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਹੈ। ਧਾਰਾ 439, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ। ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕੇ ਮਾਮਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੱਧੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਭਗੌੜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 87 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਸੀ, ਗਲਤ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਲਈ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਖੋਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਧਾਰਾ 89, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਕੁਰਕੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ^{ਭਾਵੇਂ} ਕਿ ਕੁਰਕੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ^{ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 87 ਅਧੀਨ} ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ' ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਧਾਰਾ 87 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 88 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਰਕੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਰਕੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਰਕੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 439 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਸੈਕਸ਼ਨ 87 (1) ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

“ਜੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ (ਭਾਵੇਂ ਸਬੂਤ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਨਾ) ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਗੌੜਾ

ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਛੁਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਵਾਰੰਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ - ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਪਬ ਲਿਸਿੰਗ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੰਨਿਆ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 13 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ "ਅੱਜ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ" ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ 29 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ- ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੁਕਸਦਾਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 174, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। - ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 537, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬੇਨਿਯਮਤਾ ਸਮਝਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 174, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਇਹ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 537 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿਚਲੇ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 537, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਬਲੈਕਰ, ਜੇ., *ਮਾਊਂਟ ਜਵਾਈ* ਬਨਾਮ *ਸਮਰਾਟ* (1), —

(‘ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਰਡੀਨਰੀ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ। ਦਫਾ 87 ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਮੰਗਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਭਗੌੜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੁਣਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ

(1) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1942 ਲਾਹ. 214 ਸਫ਼ੇ 214-15 ਉੱਤੇ

Pal Singh v
The State

ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਸੁਣਨ ਲਈ ਆਇਆ
ਹੋਵੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ।

Bishan Narain, ਧਾਰਾ 88, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, ਅਧੀਨ ਕੁਰਕੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ
J. ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 87 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ
ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵੈਧ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ
ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਅਵਗਿਆ ਲਈ ਧਾਰਾ 88 ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ
ਸਜ਼ਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 87 ਦੇ
ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 88, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ
ਕਾਰਵਾਈ ਅਵੈਧ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਸ, *ਕਰਾਊਨ ਬਨਾਮ ਮੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ* (1), ਜਿੱਥੇ
ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ, ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ
ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-

“ਹੁਣ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ,
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ
87 (2) (ਏ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ
ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੀ
ਜਨਤਕ ਵੰਡ 15 ਮਈ ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 11 ਜੂਨ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨ
ਘੱਟ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ
ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ
ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਅਵੈਧ ਹੈ। ILR XIX ਮੈਡ ਵਿੱਚ. 3 ਵਿਚ
ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 87, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ
ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ
ਕੁਰਕੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(1) 32 ਐਚ.ਆਰ. 1919

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਫਿਰ ਤੋਂ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਇਆ, ਜੋ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸੀ, - ਵਿਆਪਕ
 p * ਜ਼ਰਾਦੇਵ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ (1)। ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੰਸ
 ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ, (2) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ
 ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ
 ਧਾਰਾ 89, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਧਾਰਾ 87, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ
 ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ।, ਉਹ ਨੁਕਸ ਜੋ ਦੁਬਾਰਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੀ, ਇੱਕ
 ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
 ਧਾਰਾ 537, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ
 ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 537, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੋ ਕਲੇਮੇਸ਼ਨ
 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਾਇਦ ਵੱਖਰਾ
 ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਕਰਾਊਨ ਬਨਾਮ ਮੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ (3) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਸਨਮਾਨ
 ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 537, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ
 ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਬਲੈਕਰ, ਜੇ., ਅਤੇ
 ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ
 ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ।

ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ
 ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 89, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਉਸ ਨੂੰ
 ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੰਸ ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ, ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ
 ਦੀ ਧਾਰਾ 561-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ
 ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

- (1) ਏਆਈਆਰ 1948 ਲਾਹ। 151
- (2) ਏਆਈਆਰ 1934 ਲਾਹ, 987
- (3) 32 ਪੀਆਰ 1919

PaL Singh ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤ. ਮੈਂ, ਕਿਵੇਂ ਵੀ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ
 v.
 The. State 561-ਏ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਰਗੇ ਕੇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਗੂ
 ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 87 ਅਤੇ 88, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੇ
 Bishan Narain, ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ
 J. ਧਾਰਾ 439 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਹਾਦੋਸ਼ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ
 ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਏ
 ਗਏ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ।

ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਧਾਰਾ 439, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਧਾਰਾ 87 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 88 ਦੇ ਤਹਿਤ 13 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਅਟੈਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। 178-7-0 ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਬਿਸ਼ਨ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਬਣੇ। ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਇਰਾਦਾ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਫਰਾਰ ਹੈ। 13 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 87 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ?

ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ 29 ਜੂਨ ਨੂੰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਕਚਹਿਰੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਚਿਪਕਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1950, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦਿਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ।

Pal Singh
v.
The State
Kapur. J.

13 ਜੂਨ 1950 ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 88 ਤਹਿਤ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ 29 ਜੂਨ 1950 ਨੂੰ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 30 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਵਾਹਿਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ।, 1950. ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ 12 ਮਾਰਚ, 1951 ਨੂੰ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੀ। 178-7-0. 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਨੂੰ, ਦੋਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 'ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 21 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 89, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। 178-7-0 ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ। 12 ਅਪਰੈਲ 1952 ਨੂੰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਤਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਧਾਰਾ 89, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦਵਤਾ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਮਾਮਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਧਾਰਾ 87, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ 'ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਭਗੌੜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਵੀਡਸ ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਹਨ-

(1) 87 (i) ♦ * * ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) * * ♦ *

Pal Singh
v.
The State
Kapur, J.

(3) ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਦਿਨ।"

ਸੈਕਸ਼ਨ 88, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਧਾਰਾ 87 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰੋ-ਪਰਟੀ ♦ * * * ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵਿਅਕਤੀ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 89, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ > ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕੁਰਕੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੁਰਕੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ (1) ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਭਗੌੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼- ਇੱਕ ਰੌਲਾ, ਅਤੇ (2) ਉਸ ਕੋਲ ਪ੍ਰੋ ਕਲੇਮੇਸ਼ਨ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ 29 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

. ਜੋ ਕਿ 13 ਜੂਨ, 1950 ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ* ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਕੋਈ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੋਨਾਲਡ ਵੁੱਡ ਮੈਥਮਸ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ-

¶ ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ

ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਈਰਖਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।

(1) 1954 SCA 907 ਪੰਨਾ 913 'ਤੇ

ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 257, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋ ਸੀਡਿਊਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸਤਰਾਸਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੈਕਟਰਮਾ ਅਈਅਰ, ਜੇ. ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਨਜ਼ੀਰ ਅਹਿਮਦ ਬਨਾਮ ਰਾਜ-ਬਾਦਸ਼ਾਹ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਵਿਧੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਪੰਨਾ 641 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ-

“* * ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਜਿਤ ਹਨ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 87, 88 ਅਤੇ 89 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 87 ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਭਰੋੜੇ ਹੋਣ ਦੇ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦਾ ਢੰਗ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰੋ ਕਲੇਮੇਸ਼ਨ ਖੁਦ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 87(3) ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 88 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 87 ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕੁਰਕੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 89 ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, (1), ਇਹ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਭਰੋੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ (2) ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ

ril'uTiTLaiirSM

Pal Singh ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭਰੋੜਾ ਜਾਂ ਛੁਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ - ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ
 . v.
 The State ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 87 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ
 ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ * ^ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ
 Kapur, J,

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ, ਪਹਿਲਾਂ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 89 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕੀ ਹਨ? ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋ-ਸੀਡਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 561-ਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਚੌੜੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਕੋਡ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ 'ਰਾਜ਼ੂ ਬਨਾਮ ਤਾਜ' (1) ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 3[^] ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਤੀਹ ਦਿਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿ ਕੁਰਕੀ ਵਾਪਸ ਲਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ-ਅਟੈਚ ਕੀਤੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 178-7-0 ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜੋ ਕਿ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

•J1) IXR। 10 ਲਾਹ. 1

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ¹ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ